

Dødsfall - personer (over 16 år) som bringes døde til sykehuset

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 16.05.2022

1. HENSIKT

Sikre etisk og korrekt mottak og registrering av døde personer, som kommer til sykehuset. Dette gjelder også inneliggende pasienter som oppholder seg utenfor sykehusbygningen.

Sikre god ivaretagelse av pårørende.

2. ANSVAR

AMK ansatte

Leger og sykepleiere i akuttmottak

Kontorpersonell akuttmottak

Samtale- og livssynstjenesten

Obduksjonsteknikere ved patologiavdelingen

3. FREMGANGSMÅTE

I prinsippet skal døde pasienter ikke fraktes i ambulanse til sykehuset, men avvik fra dette gjøres av og til ved f. eks barnedødsfall eller i andre spesielle tilfeller. Se: [Dødsfall - barn \(0-16 år\) som kommer døde til sykehuset](#)

Uventet/unaturlig dødsfall

Dersom døden er inntrådt plutselig og uventet og av ukjent årsak, skal dødsfallet betraktes som unaturlig og meldes til politiet på telefon 02800

Dødsfall anses unaturlig dersom det kan skyldes:

- Drap eller annen legemskrenkelse
- Selvmord eller selvvoldt skade
- Ulykke som forlis, brann, skred, lynnedslag, drukning, fall, trafikkulykke o.l.
- Yrkesulykke eller yrkesskade
- Feil, forsømmelse eller uhell ved undersøkelse eller behandling av sykdom eller skade
- Misbruk av narkotika
- Ukjent årsak når døden har inntrådt plutselig og uventet

Som unaturlig meldes også:

- Dødsfall i fengsel eller under sivil eller militær arrest
- Funn av ukjent lik.

Se prosedyre: [Meldeplikt og håndtering ved dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko \(§3-3a\)](#)

Avdød som har legeerklæring om dødsfall

Avdøde bringes rett til kjølerommet

Den som bringer avdøde til kjølerommet, har ansvar for å registrere inn avdøde.

Innregistreringsskjema skal fylles ut av den som bringer avdøde til kjølerommet.

Skjemaet ligger i boks utenfor kjølerommet i U3. [Innregistreringsskjema kjølerom M-U3](#)

Patologiavdelingens ansvar:

- Registrerer avdøde i LVMS
- Registrerer evt. verdisaker i LVMS.
 - Håndteres jfr. prosedyre: [Verdisaker og eiendeler til pasient, håndtering](#). Verdipose merkes med "MORS" og plasseres i dropsafe i Akuttmottaket
- Steller og legger avdøde i kiste etter avtale med begravellesbyrå.
- Kontakter avdødes hjemkommune dersom det ikke finnes pårørende.

Avdød som ikke har legeerklæring om dødsfall

Avdød bringes til Akuttmottaket

Akuttmottakets ansvar:

- Lege i akuttmottaket utferdiger legeerklæring om dødsfall.
- Den som lager legeerklæringen skal sørge for at [nærmeste pårørende](#) varsles, enten direkte eller via politiet (se definisjonen bokstav b).
- Rekvisisjon av obduksjon fylles ut DIPS.
- Akuttmottaket har ansvar for stell av den avdøde.
- Registrerer evt. verdisaker i DIPS og håndteres jfr. prosedyre: [Verdisaker og eiendeler til pasient, håndtering](#). Verdipose merkes "MORS" og plasseres i dropsafe i Akuttmottaket.
- Deretter bringes den avdøde til kjølerom.

"Pårørendemappen" skal gis til alle pårørende sammen med muntlig informasjon.

Minstekravet til innhold i en pårørendemappe er:

- "Til deg som har mistet en av dine kjære" – Sykehuset i Vestfold
- "Når en av våre nærmeste dør" – Helsedirektoratet
- "Informasjon om obduksjon"

Brosjyre vedrørende informasjon om begravellesbyråene i Vestfold gis ikke lenger ut fra SiV. Informasjon om dette finnes på nettet (google).

Pårørende må informeres om at de selv må kontakte begravellesbyrå og gjøre avtaler og avklare detaljer vedrørende syning, begravelse/kremasjon. Dette gjøres uansett hvilket trossamfunn/religion den avdøde tilhører.

Brosjyren: [Informasjon om obduksjon](#) gis til pårørende i de tilfeller hvor obduksjon er aktuelt.

Avdød uten kjent pårørendekontakt

Sykehuset har ansvaret for at skifteretten kontaktes for å avdekke om det finnes pårørende. Samtale- og livssynstjenesten på sykehuset bistår med å ta kontakt med pårørende hvis disse finnes.

Finnes ikke pårørendekontakt, må obduksjonstekniker ved patologiavdelingen informeres om dette.

Obduksjonstekniker ved patologiavdelingen informerer avdødes hjemkommune om dødsfallet for iverksetting av gravferd.

Informasjon til pasientens hjemkommune ved kommunale tjenester

Har pasienten kommunale tjenester eller sykehjemsplass, må akuttmottaket varsle aktuelle kommune om dødsfallet. Se prosedyre: [Dødsfall - Dokumentasjon - bruk av skjema](#)

Tiltak når avdøde har pacemaker

Pacemaker skal alltid fjernes før gravferd/kremasjon (pga miljøhensyn/eksplosjonsfare). Det må informeres om at pasienten har pacemaker, ved å feste en lapp om dette på lakenet rundt avdøde. Patologiavdelingen fjerner pacemaker som leveres til medisinsk teknisk avdeling.

4. GENERELT

Ansvar for oppfølging etter dødsfallet ligger hos den avdødes hjemkommune.

Samtale- og livssynstjenesten

Samtale- og livssynstjenesten kan kontaktes av ansvarlig sykepleier, der det er behov for bistand. Samtale- og livssynstjenesten kan være behjelpelig overfor pårørende når som helst i forbindelse med dødsfall. Samtale- og livssynstjenesten kan også formidle kontakt også ved andre religioner.

Sentralbordet kan videreformidle kontakt med ansatte i Samtale- og livssynstjenesten på vakt.

5. INTERNE REFERANSER

1.1.8.3.2.1	Uønsket hendelse - pasient
1.1.8.3.2.2	Meldeplikt og håndtering ved dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko (§3-3a)
1.6.1.6.1	Dødsfall - barn (0-16 år) som kommer døde til sykehuset
1.6.1.6.2	Dødsfall inneliggende barn 0 - 16 år
1.6.1.17.3.5.2	Informasjon om obduksjon
1.6.2.11.1	Dødsfall voksne, inneliggende pasient (over 16 år)
1.6.2.11.3	Dødsfall - Dokumentasjon - bruk av skjema
1.6.7.3.1	Verdisaker og eiendeler til pasient, håndtering.
2.3.4.6.6.8	Innregistreringsskjema kjølerom M-U3

6. EKSTERNE REFERANSER

[Pasient- og brukerrettighetsloven](#)
[Spesialisthelsetjenesteloven](#)
[Obduksjonsloven](#)
[Transplantasjonsloven](#)
[Unaturlig dødsfall](#)
[Helsepersonelloven](#)

7. VEDLEGG